

30.1.2015

СЪОБЩЕНИЕ ЗА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ЕП

Относно: Петиция № 0090/2013, внесена от Ричард де Йонг, с нидерландско гражданство, относно отказ за предоставяне на входна виза

1. Резюме на петицията

Оплакването на вносителя на петицията е относно германското посолство в Гана. Съпругата му, която е от Гана, е подала искане за издаване на входна виза до това посолство, но е получила отказ от служителите му. Вносителят на петицията твърди, че той и съпругата му са подали всички документи за получаване на виза, които се изискват съгласно Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки. Посолството е поискало първо да проучи самоличността на съпругата на вносителя на петицията, въпреки факта, че тя притежава паспорт, заверен от нидерландското посолство. Това проучване е струвало 600 евро, които е трябвало да бъдат заплатени от вносителя на петицията. Според него това е в противоречие с Директива 2004/38/ЕО. Той и съпругата му чакат вече няколко месеца, за да получат виза, и се обръщат за съдействие към Парламента.

2. Допустимост

Обявена за допустима на 4 ноември 2013 г. Комисията е приканена да предостави сведения (член 216, параграф 6 от правилника).

3. Отговор от Комисията, получен на 30 януари 2015 г.

Петицията датира от януари 2013 г. и вносителят на петицията твърди, че по това време все още не е имало решение относно визата за неговата съпруга.

По същото време, по което вносителят подава петицията, той подава жалба до Комисията по същия въпрос. Жалбата е приключена въз основа на посочените по-долу основания, които са изложени в писмо до вносителя на петицията през септември 2013 г.

Съгласно член 21 от Договора за функционирането на Европейския съюз всеки гражданин на Съюза има право свободно да се движи и да пребивава в рамките на територията на държавите членки при спазване на ограниченията и условията, предвидени в Договорите, и на мерките, приети за тяхното осъществяване.

Съответните ограничения и условия са посочени в Директива 2004/38/ЕО относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки¹. Директива 2004/38/ЕО се прилага за граждани на ЕС, които се движат или пребивават в държава членка, различна от тази, на която са граждани, и за членове на техните семейства, които ги придружават или се присъединяват към тях (член 3, параграф 1 от директивата). Членове на семействата на тези граждани на ЕС имат правото да влизат (член 5, параграф 1 от директивата) и съгласно условията на член 7, параграф 1, буква г) от директивата да пребивават в държавата членка. При все това съгласно член 5, параграф 2 от директивата държавите членки може да изискат от члена на семейството, който не е гражданин на ЕС, да има входна виза.

Както беше потвърдено и от Съда на Европейския съюз², членовете на семейството на гражданин на ЕС имат право не само да влизат на територията на държавата членка, но и да получат входна виза за тази цел. Държавите членки трябва да осигуряват на такива лица всички необходими улеснения за получаване на необходимите визи, които се издават безплатно, в най-кратък срок и въз основа на ускорена процедура.

Тъй като това право произтича единствено от наличието на семейни връзки, националните органи могат да изискват от членовете на семейството да представят следните документи:

- документ за самоличност, например валиден паспорт: това позволява на националните органи да се уверят от чие име е заявлението, което разглеждат;
- документ за семейна връзка – напр. валидно удостоверение за брак – това дава възможност на националните органи да се уверят, че заявителят е член на семейство на гражданин на ЕС; както и
- документ, удостоверяващ, че гражданинът на ЕС упражнява права на свободно движение в ЕС в приемащата държава членка към момента или че ще упражнява тези права към момента на пристигане на членовете на неговото семейство в приемащата държава членка – това дава възможност на националните органи да

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77.

² Вж., наред с другото, решение на Съда от 31 януари 2006 г. по делото Комисия/Испания, С-503/03 (Rec. 2006 г., стр. I-1097).

се уверят, че заявителят ще пребивава в приемащата държава членка заедно с гражданина на ЕС.

Доказателствената тежест, приложима в рамките на заявлението за виза съгласно директивата, се носи от заявителя: той трябва да представи доказателства, че е бенефициент съгласно директивата.

Правото на получаване на входна виза обаче не е безусловно, тъй като правото на ЕС дава възможност на държавите членки да забранят на членове на семейството на гражданин на ЕС да влизат на тяхна територия, ако представляват опасност по отношение на изискванията във връзка с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве по смисъла на глава VI от Директива 2004/38/ЕО или в случай на злоупотреба или измама.

Регламент (ЕО) № 810/2009 от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) определя общите правила за условията и процедурите за издаване на визи за краткосрочно пребиваване. Беше приет Наръчник за обработване на заявления за издаване на визи и промяна в издадени визи с цел предоставяне на хармонизирани насоки за прилагането на регламента.

Част III от въпросния наръчник също така съдържа глава относно начините на обработка на заявления за издаване на визи, подадени от заявители, обхванати от директивата. Той се основава на принципа, че Директива 2004/38/ЕО представлява *lex specialis* по отношение на Визовия кодекс, което означава, че Визовият кодекс се прилага единствено когато в директивата не се предвиждат особени правила. Част III от наръчника описва визовите услуги, които държавите членки трябва да предоставят на членове на семейството на граждани на ЕС, които не произхождат от държава – членка на ЕС.

Наръчникът не е с правно задължителен характер, но определя референтни критерии, съгласно които Комисията проверява дали изискванията на директивата са били надлежно спазени.

Точка 3.8 от част III от наръчника относно отказа за издаване на виза предвижда, че на член на семейството може да бъде отказано издаването на виза изключително и само на следните основания:

- кандидатът за виза не е доказал, че попада в приложното поле на директивата въз основа на заявлението за виза и приложените придружаващи документи съгласно точка 3.6;
- националните органи докажат, че кандидатът за виза представлява действителна, настояща и достатъчно сериозна заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве; или
- националните органи докажат, че е извършена злоупотреба или измама.

В последните два случая доказателствената тежест се носи от националните органи, както и всички евентуални разходи, свързани с разследвания, тъй като те трябва да са в

състояние да представят доказателства в подкрепа на своето твърдение, че на кандидата за виза (*който е представил достатъчно доказателства, за да удостовери, че изпълнява условията на директивата*) не следва да се издава входна виза на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, или на основания, свързани със злоупотреба или измама.

Органите трябва да могат да представят убедителни аргументи, като в същото време спазват всички защитни механизми на Директива 2004/38/ЕО, която трябва да бъде правилно и изцяло транспонирана в националното право. Решението да бъде отхвърлено заявлението за виза на основание заплахата за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве или на основание злоупотреба или измама трябва да е в съответствие с принципа на пропорционалност и да се основава изключително на личното поведение на въпросното лице, което трябва да представлява истинска, реална и достатъчно сериозна заплахата, която засяга някой от основните интереси на обществото. То трябва да бъде представено в писмен вид, да бъде напълно обосновано (*например чрез изброяване на всички правни и съществени аспекти, които са били отчетени, когато е стигнато до заключението, че бракът е фиктивен брак или че представеният акт за раждане е фалшив*) и в него трябва да се посочва къде и в какъв срок може да бъде внесено обжалване, така че засегнатото лице да може да предприеме ефективни мерки, за да осигури своята защита.

Освен това във връзка с уведомяването и обосноваването на отказа, в точка 3.9 от част III от наръчника се пояснява, че член 30 от директивата предвижда, че членовете на семейството трябва да бъдат уведомени относно отказа в писмен вид. Отказът за издаване на виза на член на семейството на гражданин на ЕС трябва винаги да бъде изцяло обоснован и да изброява всички конкретни фактически и правни основания, въз основа на които отрицателното решение е било взето, така че засегнатото лице да може да предприеме ефективни мерки, за да осигури своята защита.

Заключение

Освен факта, че по времето на подаването на петицията не е било взето окончателно решение във връзка със заявлението за издаване на виза, предоставените от вносителя на петицията елементи не позволяват да се заключи, че разпоредбите на правото на ЕС, както са описани по-горе, са били нарушени.

Освен това тъй като горепосочените разпоредби на Директива 2004/38/ЕО са били правилно транспонирани в германското право, националните съдилища основно имат компетентност за разглеждане на евентуален отказ за издаване на входна виза.

Комисията се надява, че тази информация ще спомогне за изясняване на правната рамка.